T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK LGS DENEME SINAVI 3

(Genelgeler ve Kongreler dahil)

Zeki DOĞAN – www.sosyalciniz.net

1. Fransız İhtilali'nin ardından yayılan milliyetçilik düşüncesi, çok uluslu Osmanlı Devleti'nde bazı toplulukların bağımsızlık amacıyla ayaklanmalarında etkili olmuştur. Aynı dönemde Avrupa'da sanayileşmenin hızlanmasıyla makine üretimi yaygınlaşmış, Osmanlı'daki el tezgâhları Avrupa mallarıyla rekabet etmekte zorlanmıştır. Osmanlı aydınlarının bir bölümü ise farklı din ve milletlerden insanları eşit vatandaşlık anlayışı etrafında birleştirerek devletin dağılmasını önlemeye çalışmıştır.

Bu bilgilerden hareketle Osmanlı Devleti ile ilgili,

I. Avrupa'daki gelişmelerden siyasi ve ekonomik yönlerden etkilenmiştir.
II. Toprak bütünlüğünü korumak amacıyla ortak bir vatandaşlık anlayışı geliştirmeye çalışmıştır.
III. Osmanlıcılık düşüncesi sayesinde yerli üreticilerin Avrupa mallarıyla rekabet sorununu çözmüştür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

2. Mustafa Kemal'in öğrenim hayatıyla ilgili bazı bilgiler aşağıda verilmiştir.

Eğitim ortamı	Yaşadığı deneyim
Selanik Askerî Rüştiyesi	Matematiğe ilgi duymuş, başarısıyla öğretmeninin dikkatini çekmiştir.
Manastır Askerî İdadisi	Arkadaşı Ömer Naci'nin etkisiyle edebiyat ve hitabete ilgi göstermiştir.
Manastır Askerî İdadisi	Tarih öğretmeni Mehmet Tevfik Bey'in dersleri, tarih bilincinin gelişmesinde etkili olmuştur.

Tablodaki bilgileri değerlendiren 8.sınıf öğrencisi Ahmet ,"Mustafa Kemal'in kişiliğinin oluşumunda yalnızca askerî dersler etkili olmuştur." sonucuna ulaşmıştır.

Aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi, Ahmet'in bu sonucunu düzeltmek için en uygun ifadedir?

A) Matematikte başarılı olması, diğer alanlara duyduğu ilginin zamanla azaldığını gösterir.
B) Askerî okullarda öğrenim görmesi, arkadaş çevresinin kişiliğine etkisini sınırlandırmıştır.
C) Edebiyata yönelmesi, askerlik mesleğinden uzaklaşmaya başladığını gösterir.
D) Farklı derslere duyduğu ilgi ile öğretmen ve arkadaşlarının katkıları, çok yönlü gelişimini desteklemiştir.

3. Mustafa Kemal, öğrenim yıllarında Namık Kemal'in eserlerindeki vatan ve hürriyet düşüncelerinden etkilenmiş, Mehmet Emin Yurdakul'un şiirleri sayesinde ise millî duyguları gelişmiştir. Fransızcasını ilerletmiş olması Jean Jack Rousseau gibi yabancı düşünürlerin eserlerini okuyabilmesine imkân vermiştir. Mustafa Kemal, karşılaştığı düşünceleri ülkesinin içinde bulunduğu koşullarla birlikte değerlendirerek kendi görüşlerini oluşturmuştur.

Bu metne göre Mustafa Kemal'in fikir hayatıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Farklı düşünce kaynaklarından yararlanmış ve bunları ülkesinin içinde bulunduğu şartlarla ilişkilendirmiştir.
B) Yabancı düşünürleri tanıdıktan sonra millî kültür kaynaklarından uzaklaşmıştır.
C) Okuduğu eserlerdeki görüşleri değiştirmeden uygulamayı benimsemiştir.
D) Düşüncelerinin oluşumunda ülkesindeki gelişmelerden çok yabancı ülkelerin sorunları etkili olmuştur.

4. İtalya'nın Trablusgarp'a saldırması üzerine Osmanlı Devleti, bölgeye düzenli ordu göndermekte güçlük çekmiştir. Mustafa Kemal ve bazı Osmanlı subayları gönüllü olarak bölgeye gitmiştir. Burada birbirinden ayrı hareket eden yerel güçleri ortak bir amaç etrafında toplamış, halka askerî eğitim vermiş ve direnişin düzenli biçimde yürütülmesi için çalışmıştır. Böylece sınırlı imkânlarla yürütülen savunmanın güçlenmesine katkı sağlamıştır.

Mustafa Kemal'in yerel güçleri bir araya getirip eğitmesi hangi kişilik özelliğinin göstergesidir?

A) İleri görüşlülüğünün
B) Açık sözlülüğünün
C) Teşkilatçılığının
D) Barışçılığının

5. XX. yüzyılın başlarında sanayileşen devletler arasında ham madde, pazar ve sömürge rekabeti yaşanıyordu. Devletler bir yandan silahlanıyor, diğer yandan güvenliklerini sağlamak amacıyla ittifaklar kuruyordu. Avusturya-Macaristan veliahdının Saraybosna'da öldürülmesinin ardından Avusturya-Macaristan, Sırbistan'a savaş ilan etti. Devletlerin, ittifak ilişkileri doğrultusunda kendi taraflarını desteklemesi üzerine çatışma kısa sürede genişledi.

Bu bilgilere göre,

I. Savaşın başlaması ile geniş bir alana yayılmasında farklı gelişmeler etkili olmuştur.
II. Devletler arasındaki ekonomik rekabet, Saraybosna Suikastı sonucunda ortaya çıkmıştır.
III. İttifak ilişkileri, bölgesel bir çatışmanın çok sayıda devletin katıldığı bir savaşa dönüşmesini kolaylaştırmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) Yalnız II
D) I, II ve III

6. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin savaştığı iki cepheye ilişkin bilgiler aşağıda verilmiştir.

Cephe	Osmanlı Devleti açısından temel amaç
Kanal Cephesi	Süveyş Kanalı'nı ele geçirerek İngiltere'nin sömürgeleriyle bağlantısını zayıflatmak
Çanakkale Cephesi	İtilaf Devletlerinin Boğazları geçerek İstanbul'a ulaşmasını ve Rusya'ya yardım götürmesini engellemek

Tablodaki amaçlar dikkate alındığında bu cephelerin niteliğiyle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi doğrudur?

A) Kanal taarruz, Çanakkale savunma cephesidir; ilkinde karşı tarafın ulaşım bağlantısı hedef alınırken ikincisinde düşman ilerleyişi durdurulmak istenmiştir.
B) Kanal savunma, Çanakkale taarruz cephesidir; ilkinde Osmanlı başkenti korunurken ikincisinde Rusya'ya ulaşılmak istenmiştir.
C) Her ikisi de taarruz cephesidir; iki cephede de Osmanlı sınırlarını genişletmek amaçlanmıştır.
D) Her ikisi de savunma cephesidir; iki cephede de Osmanlı topraklarına yönelen saldırılar karşılanmıştır.

7. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı ordusu, Çanakkale'de İtilaf Devletlerinin Boğazları geçmesini engellemiştir. Irak Cephesi'nde ise Kut'ül-Amâre'de kuşatılan İngiliz kuvvetleri 1916'da teslim olmuştur. Buna karşılık Sarıkamış Harekâtı'nda hedeflenen başarı elde edilememiştir. Savaşın sonunda Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu İttifak Devletleri yenilmiş ve Osmanlı yönetimi Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imzalamıştır.

Bu bilgiler aşağıdaki yargılardan hangisini destekler?
A) Bir cephede kazanılan zafer, diğer cephelerdeki başarısızlıkların etkisini ortadan kaldırır.
B) Bir ordunun teslim olması, bağlı bulunduğu devletin savaştan çekilmesiyle sonuçlanır.
C) Savaşın genel sonucunu, devletlerin ittifak ilişkilerinden çok, tek bir cephedeki gelişmeler belirler.
D) Bazı cephelerde kazanılan başarılar, devletin savaşın sonunda galip gelmesi için yeterli olmayabilir.

8. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın ardından Osmanlı yönetimi, ateşkes hükümlerine uyulmasının ve İtilaf Devletleriyle uzlaşılmasının devletin varlığını korumaya yardımcı olacağını düşünüyordu. Mustafa Kemal ise işgaller karşısında milletin örgütlenmesine dayanan bir mücadele yürütülmesini gerekli görüyordu. İşgallere karşı çıkan halk kesimleri de protesto mitingleri düzenliyor, müdafaa-i hukuk cemiyetleri kuruyor ve yerel direniş faaliyetlerine katılıyordu.

Bu metinde Osmanlı yönetimi ile Mustafa Kemal ve işgallere karşı çıkan halk kesimleri arasında hangi konudaki görüş ayrılığı vurgulanmaktadır?
A) Halkın yönetime katılmasının hangi seçim yöntemiyle sağlanacağı
B) İşgallerin hangi devletlerin desteğiyle gerçekleştirildiği
C) Ülkenin kurtuluşu için nasıl bir yol izlenmesi gerektiği
D) Devletin ekonomik sorunlarının hangi kaynaklarla çözüleceği

9. Mondros'tan sonraki işgaller karşısında kurulan millî cemiyetler; kongreler düzenleyerek, yayınlar yaparak ve bölgenin Türk yurdu olduğunu gösteren belgeler hazırlayarak kamuoyu oluşturmaya çalışmıştır. Kuvâ-yı Millîye birlikleri ise yerel imkânlarla silahlı direnişi yürütmüştür. Aynı dönemde faaliyet gösteren İngiliz Muhipleri Cemiyeti, kurtuluşun İngiltere'nin koruyuculuğuyla sağlanabileceğini savunmuştur.

Bu oluşumlar birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabilir?
A) Millî cemiyetler ve Kuvâ-yı Millîye farklı yöntemlerle işgallere karşı çıkarken İngiliz Muhipleri Cemiyeti dış korumaya dayalı bir çözüm savunmuştur.
B) Millî cemiyetler ile İngiliz Muhipleri Cemiyeti aynı bağımsızlık anlayışını benimsemiş, yalnızca çalışma bölgeleri bakımından ayrılmıştır.
C) Kuvâ-yı Millîye birlikleri kamuoyu oluşturmayı, millî cemiyetler ise yalnızca silahlı mücadeleyi görev edinmiştir.
D) Üç oluşum da mücadeleye başlayabilmek için önce yabancı devletlerin desteğinin sağlanmasını gerekli görmüştür.

10. Mustafa Kemal, Havza Genelgesi ile işgallere karşı protesto mitingleri düzenlenmesini ve ilgili makamlara telgraflar gönderilmesini istemiştir. Sivas Kongresi'nde ise millî cemiyetler, Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirilmiş, kongrenin ardından çıkarılan İrade-i Milliye gazetesiyle de Millî Mücadele'nin amaçlarının ve alınan kararların halka duyurulmasına çalışılmıştır.

Bu çalışmalarla,
I. İşgallere karşı toplumsal duyarlılığın ortak bir tepkiye dönüştürülmesi,
II. İstanbul Hükûmeti'nin bütün kararlarının koşulsuz uygulanması,
III. Mücadelenin örgütlenme ve haberleşme bakımından güçlendirilmesi
amaçlarından hangilerine ulaşılmak istendiği söylenebilir?
A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK LGS DENEME SINAVI 3

(Genelgeler ve Kongreler dahil)

Zeki DOĞAN – www.sosyalciniz.net

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B	D	A	C	B	A	D	C	A	C

